

Nr 4.

Godkänd av första kammaren den 29 maj 1945.

Godkänd av andra kammaren den 29 maj 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1945/46 under fjärde huvudtiteln, avseende anslagen inom försvarsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 4.)

Till Konungen.

1:o) **Rationaliserings- och besparingsarbetet inom försvarets fredsorganisation m. m.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (s. 1—20 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1945) föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att, efter prövning i varje särskilt fall och med iakttagande av vad av departementschefen i berörda statsrådsprotokoll anförts, medgiva, att av Kungl. Maj:t efter riksdagens hörande utfärdade föreskrifter må frångås i den mån så påkallas för genomförande av organisationsundersökningar inom försvaret.

Av den av departementschefen lämnade orienteringen av det pågående rationaliserings- och besparingsarbetet inom försvarets fredsorganisation synes framgå, att vissa resultat redan uppnåtts och att ytterligare förbättringar torde vara att emotse. Framhållas må, att detta arbete hittills bedrivits samtidigt med att hög försvarsberedskap måst upprätthållas. Att under sådana omständigheter de vunna resultaten måste vara begränsade ligger i sakens natur liksom ock att mycket av rationaliseringsprogrammet återstår att utföra. Sålunda har exempelvis reparations- och underhållstjänsten i fråga om intendenturmateriel ännu icke kunnat utbyggas enligt av riksdagen fattade beslut. Till följd av det på grund av beredskapen avsevärt ökade behovet av reparationer och underhåll hava i avbidan på reformens slutliga genomförande beställningar i ökad utsträckning utlagts på den privata industrien. Resultatet härav lär, enligt vad riksdagens vederbörande utskott kunnat konstatera, icke alltid hava ut-

fallit på ett tillfredsställande sätt. Anmärkningar synas likaledes kunna riktas mot vissa vid försvarsväsendets egen centraliserade reparationstjänst utförda arbeten. Allteftersom försvarets av riksdagen beslutade nya anstalter för tvätt samt för underhåll av kläder, skodon m. m. hinna utbyggas, bör man kunna förvänta att på reparations- och underhållstjänstens område i tekniskt och ekonomiskt hänseende nå åsyftade resultat.

Vad särskilt beträffar expeditionstjänstens och den lokala förvaltningsorganisationens områden hava, såsom departementschefen erinrat, igångsatts vissa försök i syfte att i organisatoriskt hänseende åstadkomma vissa rationaliseringar. Dessa försök, som bland annat inriktas på att få fram en ny regementsstabsexpedition och ny organisationstyp för örlogsstation, utföras under ledning av försvarets centrala organisationskommitté. Under erinran att organisationskommittén av Kungl. Maj:t erhållit bemyndigande att, om så för försökens genomförande finnes påkallat, frångå av Kungl. Maj:t utan riksdagens hörande utfärdade föreskrifter, har departementschefen nu föreslagit att av riksdagen utverkas medgivande för Kungl. Maj:t att, efter prövning i varje särskilt fall, lämna motsvarande bemyndigande såvitt avser föreskrifter, som av Kungl. Maj:t meddelats efter riksdagens hörande. Då dessa försök utgöra ett betydelsefullt led i det pågående rationaliserings- och besparingsarbetet inom försvarsväsendet och då riksdagen i likhet med departementschefen funnit angeläget, att denna försöksverksamhet icke bindes eller begränsas genom formella hinder, har riksdagen beslutat lämna den begärda fullmakten. Riksdagen vill emellertid framhålla, att, såsom departementschefen även förutsatt, bemyndigandet i fråga får tagas i anspråk endast i den mån så kan ske inom ramen för till Kungl. Maj:ts förfogande stående anslag och icke skall avse ändringar i gällande avlönings- och pensionsbestämmelser liksom givetvis ej heller i lagar eller andra av riksdagen antagna författningar.

Vad departementschefen i övrigt under förevarande punkt anfört har icke givit riksdagen anledning till särskilt uttalande.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen beslutat bemyndiga Kungl. Maj:t att, efter prövning i varje särskilt fall och med iakttagande av vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1945 anförts, medgiva, att av Kungl. Maj:t efter riksdagens hörande utfärdade föreskrifter må frångås i den mån så påkallas för genomförande av organisationsundersökningar inom försvaret.

Försvarsdepartementet.

2:o) **Försvarsdepartementet: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 1) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

3:o) **Försvarsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 21 och 22) har riksdagen till *Försvarsdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

Centrala förvaltningsmyndigheter.

4:o) **Försvarets civilförvaltning: Avlöningar. Försvarets civilförvaltning: Omkostnader. Försvarets sjukvårdsförvaltning: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågakarande ändamål (punkt 3) kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

5:o) **Försvarets sjukvårdsförvaltning: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 23—25) har riksdagen till *Försvarets sjukvårdsförvaltning: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

6:o) **Krigsmaterielverket: Avlöningar. Krigsmaterielverket: Omkostnader.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågakarande ändamål (punkt 5) kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

7:o) **Krigsmaterielverket: Förrådsorganisationen m. m. Krigsmaterielverket: Vissa beredskapskostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 6 och 7, s. 26 och 27) har riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat *dels* till *Krigsmaterielverket: Förrådsorganisationen m. m.* ett förslagsanslag av 930 000 kronor, *dels ock* till *Krigsmaterielverket: Vissa beredskapskostnader* ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

8:o) **Arméns fortifikationsförvaltning: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågakarande ändamål (punkt 8) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

9:o) **Arméns fortifikationsförvaltning: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 28—30) har riksdagen till *Arméns fortifikationsförvaltning: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

10:o) **Arméns fortifikationsförvaltning: Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, s. 31 och 32) att till *Arméns fortifikationsförvaltning: Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 180 000 kronor.

Den verkställda beräkningen av förevarande anslag samt vad departementschefen i samband därmed anfört har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Arméns fortifikationsförvaltning: Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 180 000 kronor.

11:o) **Arméförvaltningen: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågakvarande ändamål (punkt 11) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

12:o) **Arméförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 32—35) har riksdagen till *Arméförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 310 000 kronor.

13:o) **Marinförvaltningen: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågakvarande ändamål (punkt 13) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

14:o) **Marinförvaltningen: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 36 och 37) har riksdagen till *Marinförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

15:o) **Flygförvaltningen: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågakvarande ändamål (punkt 15) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

16:o) **Flygförvaltningen: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, s. 38—40) har riksdagen till *Flygförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 335 000 kronor.

Försvarskrafterna.

Försvarsstaben.

17:o) **Försvarsstaben: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågakvarande ändamål (punkt 17) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

18:o) **Försvarsstaben: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, s. 41 och 42) har riksdagen till *Försvarsstaben: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 645 000 kronor.

19:o) **Försvarsstaben: Krigshistoriska avdelningens verksamhet. Försvarsstaben: Vissa arbeten å mobiliseringsverket. Försvarsstaben: Fältövningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 42) har riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat *dels* till *Försvarsstaben: Krigshistoriska avdelningens verksamhet* ett reservationsanslag av 7 500 kronor, *dels* till *Försvarsstaben: Vissa arbeten å mobiliseringsverket* ett reservationsanslag av 30 000 kronor, *dels ock* till *Försvarsstaben: Fältövningar m. m.* ett reservationsanslag av 7 500 kronor.

Armén.

Avlöningar m. m. till fast anställd personal.

20:o) **Armén: Avlöningar till aktiv personal m. fl.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 20) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

21:o) **Armén: Avlöningar till personal å övergångsstat.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 46 och 47) har riksdagen till *Armén: Avlöningar till personal å övergångsstat* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 255 000 kronor.

22:o) **Armén: Avlöningar till personal å reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 47—49) har riksdagen till *Armén: Avlöningar till personal å reservstat* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 400 000 kronor.

23:o) **Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 49 och 50) har riksdagen till *Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 700 000 kronor.

24:o) **Armén: Rekryteringskostnader och avskedspremier m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 24) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

25:o) **Armén: Ekiperingsersättningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 50 och 51) har riksdagen till *Armén: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 450 000 kronor.

26:o) **Armén: Avlöningar till civil handräckningspersonal.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26, s. 51—53) att till *Armén: Avlöningar till civil handräckningspersonal* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 3 070 000 kronor.

Riksdagen har bifallit förslaget om att kostnaderna för den civila handräckningspersonalen, vilka hittills upptagits under arméns allmänna avlöningsanslag, från och med nästa budgetår i stället skola hänföras till ett särskilt avlöningsanslag av förslagsanslags natur. Mot den verkställda beräkningen av detta anslag har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Armén: Avlöningar till civil handräckningspersonal* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 3 070 000 kronor.

Bidrag m. m. åt värnpliktiga.

27:o) **Armén: Penningbidrag m. m. åt värnpliktiga.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27, s. 54—56) att till *Armén: Penningbidrag m. m. åt värnpliktiga* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 17 550 000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra i detta sammanhang anmäla, att enligt vad riksdagens vederbörande utskott under hand inhämtat, åtskilliga värnpliktiga på grund av att premiebestämmelserna felaktigt tolkats av vissa militära myndigheter fått dylika premier till sig utbetalda, oaktat de författningsenligt icke varit berättigade därtill. Dessa värnpliktiga hava sedermera anmodats att återbetala sålunda uppburna premiebelopp. I den mån de felaktiga utbetalningarna hava verkställts utan deras eget förvällande, synas riksdagen billighetsskäl tala för att de befrias från återbetalningsskyldigheten. Riksdagen har velat bringa denna sin uppfattning i ämnet till Kungl. Maj:ts kännedom.

Mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Armén: Penningbidrag m. m. åt värnpliktiga* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 17 550 000 kronor.

28:o **Armén: Familjebidrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 56 och 57) har riksdagen till *Armén: Familjebidrag* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 690 000 kronor.

Sjukvård.

29:o **Armén: Sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29, s. 57—59) att till *Armén: Sjukvård* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

Mot de tillämpade grunderna för beräkandet av medelsbehovet under arméns sjukvårdsanslag har riksdagen icke funnit anledning till erinran. Den föreslagna omläggningen av staterna för försvarsgrenarnas sjukvårdsanslag har jämväl godkänts av riksdagen. Likaledes har riksdagen anslutit sig till vad departementschefen anfört rörande hemvärnspersonalens sjukvård.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Armén: Sjukvård* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

30:o **Armén: Sjukvårdsmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 59 och 60) har riksdagen till *Armén: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 580 000 kronor.

Reseersättningar m. m.

31:o **Armén: Reseersättningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31, s. 61 och 62) att till *Armén: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 3 100 000 kronor.

Vad departementschefen föreslagit i fråga om ändrad anslagsuppställning har icke givit riksdagen anledning till erinran. Den verkställda beräkningen

av medelsbehovet under det sålunda genom sammanläggning uppkomna anslaget har godkänts av riksdagen.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Armén: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 3 100 000 kronor.

Expenser m. m.

32:o) **Armén: Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 62—65) har riksdagen till *Armén: Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 10 000 000 kronor.

33:o) **Armén: Övriga expenser m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 65—67) har riksdagen till *Armén: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 400 000 kronor.

34:o) **Armén: Publikationstryck.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 68 och 69) har riksdagen till *Armén: Publikationstryck* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

Mathållning m. m.

35:o) **Armén: Mathållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 69—71) har riksdagen till *Armén: Mathållning* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 27 275 000 kronor.

36:o) **Armén: Furagering.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 72 och 73) har riksdagen till *Armén: Furagering* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 4 665 000 kronor.

Intendenturmateriel m. m.

37:o) **Armén: Munderingsutrustning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 73—75) har riksdagen till *Armén: Munderingsutrustning m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 15 400 000 kronor.

38:o) **Armén: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38, s. 75—82) att till *Armén: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 475 000 kronor.

Riksdagen har icke haft något i princip att erinra mot de av försvarsgrens-förvaltningarna förordade enhetliga grunderna för uppskattningen av medelsbehovet till kasern- och förplägnadsutredning med den jämkning, som av departementschefen därvid föreslagits. Den verkställda beräkningen i övrigt av anslaget har jämväl syntts riksdagen kunna godtagas. Vad departements-

chefen i samband därmed anfört har icke givit riksdagen anledning till särskilt uttalande.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Armén: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 475 000 kronor.

39:o) **Armén: Anskaffning av intendenturmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39, s. 82—85) att till *Armén: Anskaffning av intendenturmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor.

I likhet med departementschefen har riksdagen ansett, att den för de tre första budgetåren av försvarsbeslutets uppsättningsperiod tillämpade budgettekniska anordningen för bestridande av kostnaderna för vissa materielanskaffningar bör bibehållas även under nästa budgetår. I enlighet härmed har riksdagen beslutat att för anskaffning av intendenturmateriel för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 3 000 000 kronor. De av riksdagen tidigare givna bemyndigandena att överskrida respektive reservationsanslag må avse jämväl motsvarande för nästa budgetår anvisade fortsättningsanslag. Det må ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, i vilken omfattning anskaffning av intendenturmateriel under nästa budgetår bör ske.

Under återopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övrigt under denna punkt bifallits av riksdagen, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Armén: Anskaffning av intendenturmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor.

Undervisning och övningar.

40:o) **Armén: Undervisningsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 85 och 86) har riksdagen till *Armén: Undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 365 000 kronor.

41:o) **Armén: Vissa kostnader för arméns utbildningsanstalter, särskilda utbildningskurser m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41, s. 87—90) att till *Armén: Vissa kostnader för arméns utbildningsanstalter, särskilda utbildningskurser m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 1 075 000 kronor.

Den verkställda beräkningen av förevarande anslag har godtagits av riksdagen. Vad departementschefen anfört i fråga om grunderna för ersättning för deltagande i militärläkarkurserna har icke givit riksdagen anledning till särskilt uttalande.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Armén: Vissa kostnader för arméns utbildningsanstalter, särskilda utbildningskurser m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 075 000 kronor.

42:o) **Armén: Truppförbandens övningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42, s. 90—93) att till Armén: Truppförbandens övningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 12 700 000 kronor.

Riksdagen, som anslutit sig till vad departementschefen anfört rörande angelägenheten av att sparsamhet iakttages i fråga om drivmedelsförbrukningen, har bifallit den under förevarande punkt äskade medelsanvisningen.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Armén: Truppförbandens övningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 12 700 000 kronor.

43:o) **Armén: Fält- och fälttjänstövningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 93) har riksdagen till *Armén: Fält- och fälttjänstövningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 350 000 kronor.

Anskaffning och vård av hästar m. m.

44:o) **Armén: Remontering.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44, s. 94—100) att till Armén: Remontering för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 230 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra godkänna den verkställda beräkningen av arméns remonteringsanslag. Om riksdagen alltså därvid godtagit det av Kungl. Maj:t nu föreslagna medelpriset för remonter vill riksdagen dock framhålla, att detta icke innebär ett ställningstagande från riksdagens sida till frågan vilket pris som vid inköp av remonter bör slutligt erläggas, utan bör denna fråga bedömas med ledning av det utredningsmaterial beträffande uppfödningkostnaderna, som föreligger vid den tidpunkt — våren 1946 — då inköpen skola ske.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Armén: Remontering* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 230 000 kronor.

45:o) **Armén: Uttagning av hästar och hästfordon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 100—102) har riksdagen till *Armén: Uttagning av hästar och hästfordon m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 120 000 kronor.

46:o) **Armén: Veterinärvård.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 103) har riksdagen till *Armén: Veterinärvård* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 205 000 kronor.

47:o) **Armén: Hundväsendet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 104) har riksdagen till *Armén: Hundväsendet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 67 000 kronor.

48:o) **Armén: Brevduveväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 105) har riksdagen till *Armén: Brevduveväsendet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 5 000 kronor.

Tygmateriel m. m.

49:o) **Armén: Vapen och ammunition m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 105—107) har riksdagen till *Armén: Vapen och ammunition m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 23 500 000 kronor.

50:o) **Armén: Engångsanskaffning av ammunition.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 107 och 108) har riksdagen till *Armén: Engångsanskaffning av ammunition* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 14 300 000 kronor.

51:o) **Armén: Signal- och ingenjörteknisk materiel m. m.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 108) har riksdagen till *Armén: Signal- och ingenjörteknisk materiel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 775 000 kronor.

52:o) **Armén: Motor- och anspanssfordon m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 109 och 110) har riksdagen till *Armén: Motor- och anspanssfordon m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 9 300 000 kronor.

53:o) **Armén: Uttagning av motorfordon och motorredskap m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 110) har riksdagen till *Armén: Uttagning av motorfordon och motorredskap m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

54:o) **Armén: Försök med viss tygmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 111) har riksdagen till *Armén: Försök med viss tygmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 440 000 kronor.

55:o) **Armén: Anskaffning av tygmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, s. 111—119) att till *Armén: Anskaffning av tygmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 000 kronor.

Det av Kungl. Maj:t för nästa budgetår för anskaffning av tygmateriel äskade anslaget, 100 000 000 kronor, som beräknats enligt de av 1942 års riksdag angivna principerna för finansieringen av engångskostnader för här ifrågavarande slag, har anvisats av riksdagen.

Det till motvägande av hittills kända merkostnader för prisstegring sedan den 1 juli 1941 äskade anslaget till förstärkning av nu förevarande anslag har efter verkställd utredning rörande prisstegringarna på grundval av anskaffningsläget den 1 juli 1944 beräknats till ett sammanlagt belopp av 12 800 000 kronor. Då förslaget står i överensstämmelse med av riksdagen tidigare godtagna principer och icke något syns vara att erinra mot storleken av det begärda anslaget, har riksdagen bifallit vad sålunda föreslagits.

Beträffande denna medelsanvisning kommer riksdagen att göra anmälan under närmast följande punkt.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle vissa i femårsplanen förutsedda anskaffningar utbytas eller reduceras för tillgodoseende av i nämnda plan icke avsett materielbehov. Utgifterna för sistnämnda ändamål hava med undantag av ett belopp av 4 500 000 kronor ansetts kunna inrymmas i förenämnda belopp av 12 800 000 kronor. Mot denna omdisposition av ifrågavarande medel har riksdagen funnit sig icke böra göra någon erinran. Med avseende å berörda belopp av 4 500 000 kronor har detsamma av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande budgetår och av riksdagen anvisats (skrivelse nr 40).

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Armén: Anskaffning av tygmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 000 000 kronor.

56:o) **Armén: Prisstegringar å anskaffning av tygmateriel.** Under hänvisning till vad riksdagen anført under närmast föregående punkt, får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, s. 119) till *Armén: Prisstegringar å anskaffning av tygmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 12 800 000 kronor.

Fortifikatoriska anläggningar.

57:o) **Armén: Befästningars underhåll m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 119 och 120) har riksdagen till *Armén: Befästningars underhåll m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 760 000 kronor.

58:o) **Armén: Underhåll av signalförbindelser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 120 och 121) har riksdagen till *Armén: Underhåll av signalförbindelser* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

Bidrag och understöd.

59:o) **Armén: Understöd åt frivilligt försvarsarbete.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 121—123) har riksdagen till *Armén: Understöd åt frivilligt försvarsarbete* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

60:o) **Armén: Bidrag till frivilliga automobilkåren. Armén: Bidrag till frivilliga motorcykelkåren. Armén: Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig. Armén: Frivilliga djursjukvården i krig.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 60—63, s. 123—125) har riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat *dels till Armén: Bidrag till frivilliga automobilkåren* ett anslag av 12 000 kronor, *dels till Armén: Bidrag till frivilliga motorcykelkåren* ett anslag av 10 000 kronor, *dels till Armén: Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig* ett anslag

av 20 000 kronor, *dels ock* till *Armén: Frivilliga djursjukvården i krig* ett anslag av 8 000 kronor.

61:o) **Armén: Frivilliga skytteväsendets befrämjande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 126—130) har riksdagen till *Armén: Frivilliga skytteväsendets befrämjande* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 290 000 kronor.

62:o) **Armén: Bidrag till skjutbanors ordnande.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 130—132) har riksdagen till *Armén: Bidrag till skjutbanors ordnande* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

63:o) **Armén: Understöd åt vissa föreningar m. m. Armén: Bidrag till frivilliga tjänstehundväsendet.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 66 och 67, s. 132 och 133) har riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat *dels* till *Armén: Understöd åt vissa föreningar m. m.* ett anslag av 22 000 kronor, *dels ock* till *Armén: Bidrag till frivilliga tjänstehundväsendet* ett anslag av 3 000 kronor.

Marinen.

Avlöningar m. m. till fast anställd personal.

64:o) **Marinen: Avlöningar till aktiv personal m. fl.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 62) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

65:o) **Marinen: Avlöningar till personal å övergångsstat.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 69, s. 134—137) att till *Marinen: Avlöningar till personal å övergångsstat* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 490 000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot den av departementschefen verkställda beräkningen av medelsbehovet eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört och föreslagit. Liksom under innevarande budgetår må det ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa stat för viss personal vid de förutvarande skeppsgosseskolorna.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Marinen: Avlöningar till personal å övergångsstat* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 490 000 kronor.

66:o) **Marinen: Avlöningar till personal å reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, s. 137) har riksdagen till *Marinen: Avlöningar till personal å reservstat* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

67:o) **Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 71, s. 138) har riksdagen till *Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 815 000 kronor.

68:o) **Marinen: Rekryteringskostnader och avskedspremier m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning rörande anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 72) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

69:o) **Marinen: Ekiperingsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, s. 139) har riksdagen till *Marinen: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 775 000 kronor.

Bidrag m. m. åt värnpliktiga.

70:o) **Marinen: Penningbidrag m. m. åt värnpliktiga.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, s. 139—141) har riksdagen till *Marinen: Penningbidrag m. m. åt värnpliktiga* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 3 300 000 kronor.

71:o) **Marinen: Familjebidrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 141 och 142) har riksdagen till *Marinen: Familjebidrag* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 155 000 kronor.

Sjukvård.

72:o) **Marinen: Sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 76 s. 142 och 143) att till *Marinen: Sjukvård* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 375 000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning under nu förevarande anslag och vad departementschefen i samband därmed anfört av riksdagen godtagits, får riksdagen, under hänvisning till vad som anförts under arméns motsvarande anslag, anmäla, att riksdagen till *Marinen: Sjukvård* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 375 000 kronor.

73:o) **Marinen: Sjukvårdsmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, s. 143 och 144) har riksdagen till *Marinen: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 90 000 kronor.

Reseersättningar m. m.

74:o) **Marinen: Reseersättningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78, s. 144 och 145) att till *Marinen: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 485 000 kronor.

Under hänvisning till att riksdagen godkänt det under arméns motsvarande anslag framlagda förslaget om sammanförande av de nuvarande båda

anslagen till Inskrivnings- och färdkostnader samt till Reseersättningar m. m. har riksdagen bifallit jämväl Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag att de värnpliktigas färdkostnader samt övriga kostnader för resor och traktamentsersättningar m. m. beräknas under ett gemensamt anslag. Då anslagsberäkningen icke givit riksdagen anledning till någon invändning, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Marinen: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 485 000 kronor.

Expenser m. m.

75:o) **Marinen: Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, s. 146 och 147) har riksdagen till *Marinen: Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

76:o) **Marinen: Övriga expenser m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 80, s. 147—150) att till *Marinen: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 470 000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot att nu förevarande anslag belastas med vissa kostnader för kustsignalväsendets telefonförbindelser, har bifallit den av Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade medelsanvisningen och får alltså anmäla, att riksdagen till *Marinen: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 470 000 kronor.

77:o) **Marinen: Publikationstryck.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 81, s. 150 och 151) att till *Marinen: Publikationstryck* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

Beräkningen av medelsbehovet under marinens anslag till publikationstryck för budgetåret 1945/46 har godtagits av riksdagen.

Vidkommande frågan om kaserstryckeriet i Karlskrona har riksdagen funnit tillfredsställande, att tryckeriets räkenskaper numera föras för sig och icke längre tillsammans med manskapskassans räkenskaper i övrigt. Riksdagen förutsätter, att riksdagen följande år skall få tillfälle taga del av det ekonomiska resultatet av tryckerirörelsen för tid efter det bokföringen omlagts på sätt nyss sagts. Det synes nämligen ännu icke vara möjligt att bilda sig säker uppfattning om det ekonomiska resultatet av rörelsen, förrän densamma under ett helt år belastats med samtliga de kostnader, som skäligen böra bäras av densamma. Frågan huruvida vinstandelen för manskapskassan, som för närvarande är bestämd till 15 % av uppkommande vinst, bör höjas för att manskapskassan skall få möjlighet att i ökad utsträckning bestrida kostnader för fritidsläger för örlogsstationens manskap har synts riksdagen böra få prövas av Kungl. Maj:t.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Marinen: Publikationstryck* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

Mathållning.

78:o) **Marinen: Mathållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 152—154) har riksdagen till *Marinen: Mathållning* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 10 650 000 kronor.

Intendenturmateriel m. m.

79:o) **Marinen: Beklädnad m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 83, s. 154 och 155) att till *Marinen: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 4 600 000 kronor.

Då den av departementschefen gjorda beräkningen av medelsbehovet och vad departementschefen i samband därmed anfört icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Marinen: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 4 600 000 kronor.

80:o) **Marinen: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84, s. 155—158) har riksdagen till *Marinen: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 625 000 kronor.

81:o) **Marinen: Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85, s. 158—162) har riksdagen till *Marinen: Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

Undervisning och övningar.

82:o) **Marinen: Undervisningsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86, s. 162 och 163) har riksdagen till *Marinen: Undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 140 000 kronor.

83:o) **Marinen: Engångsanskaffning av undervisningsmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, s. 163 och 164) har riksdagen till *Marinen: Engångsanskaffning av undervisningsmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

84:o) **Marinen: Vissa kostnader för marinens utbildningsanstalter, särskilda utbildningskurser m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88, s. 164 och 165) har riksdagen till *Marinen: Vissa kostnader för marinens utbildningsanstalter, särskilda utbildningskurser m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 210 000 kronor.

85:o) **Marinen: Flottans övningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 89, s. 165—168) att till *Marinen: Flottans övningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 20 200 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra godtaga den av departementschefen till grund för anslagsberäkningen lagda prisnivån för brännolja och ansett den förutsatta anordningen beträffande anslaget disposition i syfte att anpassa medelsåtgången med hänsyn till det aktuella prisläget å brännolja vara lämplig.

Vad Kungl. Maj:t anmält och föreslagit beträffande prispennningar till hydrofonutbildad personal har godkänts av riksdagen. Riksdagen, som under marinens beklädnadsanslag lämnat utan erinran förslaget om att kostnaderna för vinterutrustningspersedlar m. m. i fortsättningen skola bestridas från nämnda anslag, får anmäla, att riksdagen till *Marinen: Flottans övningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 20 200 000 kronor.

86:o) **Marinen: Kustartilleriets övningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, s. 169) har riksdagen till *Marinen: Kustartilleriets övningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 125 000 kronor.

Flytande materiel, artillerimateriel m. m.

87:o) **Marinen: Fartygsbyggnader för flottan.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91, s. 169—175) att dels till *Marinen: Fartygsbyggnader för flottan* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 35 000 000 kronor, dels ock medgiva, att anslag till fartygsbyggnader för flottan för budgetåren 1942/47 må enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas — förutom med belopp inom ramen för 180 700 000 kronor — med belopp motsvarande merkostnader på grund av prisstegring sedan den 1 juli 1941.

Vad departementschefen i samband med behandlingen av frågan om medelsanvisningen för nästa budgetår anfört rörande dispositionen av överskottsbelopp, som uppkommit eller uppkomma vid fartygsbyggnader, har icke givit riksdagen anledning till särskilt uttalande liksom ej heller vad departementschefen anfört i fråga om kostnadsökningar, som uppkommit vid vissa fartygsbyggnader.

Riksdagen medgiver, att ett belopp av 100 000 kronor av det för nästa budgetår avsedda anslaget till fartygsbyggnader får tagas i anspråk för konstruktionsarbeten.

Då det ännu icke är möjligt att med säkerhet beräkna storleken av prisstegringarna för fartygsbyggnaderna under femårsperioden, har riksdagen vidare funnit sig böra bemyndiga Kungl. Maj:t att överskrida det för femårsperioden 1942/47 enligt prisläget den 1 juli 1941 till fartygsbyggnader beräknade totalbeloppet med belopp, som svara mot merkostnaderna för prisstegring under tiden därefter.

Då riksdagen jämväl i övrigt funnit sig kunna godkänna Kungl. Maj:ts förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* till *Marinen: Fartygsbyggnader för flottan* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 35 000 000 kronor, *dels ock* medgivit, att anslag till fartygsbyggnader för flottan för budgetåren 1942/47 må enligt Kungl. Maj:ts bestämmande över-

skridas — förutom med belopp inom ramen för 180 700 000 kronor — med belopp motsvarande merkostnader på grund av prisstegring sedan den 1 juli 1941.

88:o) **Marinen: Fartygsbyggnader för kustartilleriet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 92, s. 176—178) att till Marinen: Fartygsbyggnader för kustartilleriet för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 340 000 kronor.

Riksdagen har beslutat den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen för fullföljande av 1942 års fartygsbyggnadsprogram för kustartilleriet och har icke funnit något vara att erinra mot vad departementschefen uttalat i anslutning till anslagsberäkningen.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Marinen: Fartygsbyggnader för kustartilleriet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 340 000 kronor.

89:o) **Marinen: Underhåll av flottans fartyg m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93, s. 179—181) har riksdagen till *Marinen: Underhåll av flottans fartyg m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 16 000 000 kronor.

90:o) **Marinen: Underhåll av kustartilleriets materiel m. m.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 94, s. 181 och 182) har riksdagen till *Marinen: Underhåll av kustartilleriets materiel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 650 000 kronor.

91:o) **Marinen: Anskaffning och underhåll av motorfordon.** Riksdagen får anmäla, att riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95, s. 182 och 183) och alltså till *Marinen: Anskaffning och underhåll av motorfordon* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 128 000 kronor.

92:o) **Marinen: Anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96, s. 184—197) att dels till Marinen: Anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 9 485 000 kronor, dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela beslut om beställningar av materiel i den omfattning, som av departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1945 angivits.

Riksdagen har icke funnit något vara att erinra mot att de av Kungl. Maj:t angivna ändamålen tillgodoses i föreslagen omfattning och har alltså medgivit, att för nu ifrågavarande ändamål beräknas ett medelsbehov av tillsammans 11 885 000 kronor, vilket medelsbehov bör tillgodoses dels genom ianspråktagande av ett belopp av 2 400 000 kronor av äldre reservationsanslag, dels ock genom en medelsanvisning för nästa budgetår av 9 485 000 kronor.

Vidkommande det begärda bemyndigandet för Kungl. Maj:t att medgiva marinförvaltningen att utlägga beställningar av ammunition och viss materiel, för vilket ändamål medelsanvisningar avses skola ske först ett senare budgetår, har riksdagen med hänsyn till de fördelar, som äro förenade med att beställningarna kunna i ett sammanhang utläggas, funnit sig böra bemyndiga Kungl. Maj:t att i föreslagen omfattning lämna dylikt medgivande.

Det må ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga de jämkningar i anslagsdispositionen, som kunna visa sig erforderliga.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen *dels* till *Marinen: Anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 9 485 000 kronor, *dels ock* bemyndigat Kungl. Maj:t att meddela beslut om beställningar av materiel i den omfattning, som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1945 angivits.

93:o) **Marinen: Vissa materielförsök.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97, s. 197—199) har riksdagen till *Marinen: Vissa materielförsök* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 345 000 kronor.

94:o) **Marinen: Förstärkning av kustartilleriförsvaret.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98, s. 199 och 200) har riksdagen till *Marinen: Förstärkning av kustartilleriförsvaret* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 7 800 000 kronor.

Fortifikatoriska anläggningar m. m.

95:o) **Marinen: Befästningars underhåll m. m.** Riksdagen får anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 99, s. 201 och 202) till *Marinen: Befästningars underhåll m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 700 000 kronor.

96:o) **Marinen: Breddning av viss farled.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100, s. 202) har riksdagen till *Marinen: Breddning av viss farled* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Bidrag och understöd.

97:o) **Marinen: Bidrag till sjövärnsskåren.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 101, s. 203) har riksdagen till *Marinen: Bidrag till sjövärnsskåren* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 64 000 kronor.

98:o) **Marinen: Bidrag till maritim ungdomsverksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 102, s. 204—207) att till *Marinen: Bidrag till maritim ungdomsverksamhet* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 78 000 kronor.

Riksdagen har i likhet med departementschefen funnit lämpligt, att även annan sjöscoutverksamhet än den, som utövas av Sveriges scoutförbund, får

komma i åtnjutande av statsbidrag, och har icke haft något att invända mot den verkställda beräkningen av medelsbehovet för dessa bidrag eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt hava ej heller givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Marinen: Bidrag till maritim ungdomsverksamhet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 78 000 kronor.

99:o) **Marinen: Understöd åt föreningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 103, s. 207—211) att till *Marinen: Understöd åt föreningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 23 000 kronor.

Under hänvisning till 1944 års riksdags uttalande att hyresbidragen till vissa personalsammanslutningar vid flottan, vilka icke kunnat beredas samlingslokaler genom kronans försorg utan själva måst anskaffa sådana, borde regleras, så att de bättre än ditintills motsvarade föreningarnas kostnader för lokalernas förhyrning och uppvärmning, har riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts förslag om en höjning av anslaget till understöd åt föreningar m. m. med 5 000 kronor för möjliggörande av en dylik reglering.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Marinen: Understöd åt föreningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 23 000 kronor.

Flygvapnet.

Avlöningar m. m. till fast anställd personal.

100:o) **Flygvapnet: Avlöningar till aktiv personal m. fl.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 104) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

101:o) **Flygvapnet: Avlöningar till personal å reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105, s. 212) har riksdagen till *Flygvapnet: Avlöningar till personal å reservstat* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 4 500 kronor.

102:o) **Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 106, s. 212 och 213) har riksdagen till *Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 060 000 kronor.

103:o) **Flygvapnet: Rekryteringskostnader och avskedspremier m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 107) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

104:o) **Flygvapnet: Ekiperingsersättningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 108, s. 214 och 215) att till *Flygvapnet: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 475 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig kunna godkänna, att de grunder, efter vilka ekiperingshjälpen till reservpersonalen utgår under innevarande budgetår, givas giltighet jämväl under nästa budgetår. Mot den äskade medelsanvisningen har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Flygvapnet: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 475 000 kronor.

Bidrag m. m. åt värnpliktiga.

105:o) **Flygvapnet: Penningbidrag m. m. åt värnpliktiga.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109, s. 215 och 216) har riksdagen till *Flygvapnet: Penningbidrag m. m. åt värnpliktiga* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 3 450 000 kronor.

106:o) **Flygvapnet: Familjebidrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 110, s. 217) har riksdagen till *Flygvapnet: Familjebidrag* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 57 000 kronor.

Sjukvård.

107:o) **Flygvapnet: Sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 111, s. 217 och 218) att till *Flygvapnet: Sjukvård* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 265 000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag, får, under hänvisning till vad riksdagen anfört under arméns motsvarande anslag i fråga om omläggning av staterna för försvarsgrenarnas sjukvårdsanslag, anmäla, att riksdagen till *Flygvapnet: Sjukvård* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 265 000 kronor.

108:o) **Flygvapnet: Sjukvårdsmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112, s. 219) har riksdagen till *Flygvapnet: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 45 000 kronor.

109:o) **Flygvapnet: Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113, s. 219 och 220) har riksdagen till *Flygvapnet: Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 54 000 kronor.

Reseersättningar m. m.

110:o) **Flygvapnet: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 114, s. 221 och 222) har riksdagen till *Flygvapnet: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 440 000 kronor.

Expenser m. m.

111:o) **Flygvapnet: Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115, s. 222 och 223) har riksdagen till *Flygvapnet:*

Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 2 480 000 kronor.

112:o) **Flygvapnet: Övriga expenser m. m.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116, s. 223) har riksdagen till *Flygvapnet: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 340 000 kronor.

113:o) **Flygvapnet: Publikationstryck.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 117, s. 224) har riksdagen till *Flygvapnet: Publikationstryck* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

Mathållning.

114:o) **Flygvapnet: Mathållning.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 118, s. 224—227) har riksdagen till *Flygvapnet: Mathållning* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 6 150 000 kronor.

Intendenturmateriel m. m.

115:o) **Flygvapnet: Beklädnad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119, s. 227 och 228) har riksdagen till *Flygvapnet: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 3 385 000 kronor.

116:o) **Flygvapnet: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 120, s. 228 och 229) att till *Flygvapnet: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 655 000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen anfört under arméns motsvarande anslag och då Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Flygvapnet: Kasern- och förplägnadsutredning m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 655 000 kronor.

117:o) **Flygvapnet: Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121, s. 229—231) har riksdagen till *Flygvapnet: Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 430 000 kronor.

Undervisning och övningar m. m.

118:o) **Flygvapnet: Undervisningsmateriel m. m.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 122, s. 231 och 232) har riksdagen till *Flygvapnet: Undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 215 000 kronor.

119:o) **Flygvapnet: Engångsanskaffning av undervisningsmateriel m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123, s. 232 och 233) har riksdagen till *Flygvapnet: Engångsanskaffning av undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 315 000 kronor.

120:o) **Flygvapnet: Övningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124, s. 233—241) att till Flygvapnet: Övningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 16 700 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig kunna godtaga den av departementschefen verkställda beräkningen av medelsbehovet under flygvapnets övningsanslag och har för ändamålet anvisat ett anslag av 16 700 000 kronor.

Liksom för innevarande budgetår varit fallet bör förevarande anslag till följd av fluktuationerna i brännoljeprisen ställas till flygförvaltningens förfogande endast i den mån så påkallas med hänsyn till det under nästa budgetår aktuella prisläget å brännoljor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Flygvapnet: Övningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 16 700 000 kronor.

121:o) **Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125, s. 241) har riksdagen till *Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 19 000 kronor.

Flygmateriel m. m.

122:o) **Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 126, s. 242—248) att

dels till Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 000 kronor,

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva överskridande av anslag till anskaffning av flygmateriel för budgetåren 1942/47 intill ett belopp av — utöver i riksdagens skrivelse 1942: 375 (punkt 37:o) angivet belopp av 506 500 000 kronor — ytterligare 23 500 000 kronor enligt prisläget den 1 juli 1941 jämte vad som erfordras för bestridande av merkostnader på grund av prisstegring sedan den 1 juli 1941.

Riksdagen har beslutat anvisa det för anskaffning av flygmateriel för nästa budgetår äskade anslaget, vilket beräknats enligt de av 1942 års riksdag angivna principerna för finansiering av engångskostnader av här ifrågavarande slag.

Enligt 1942 års riksdagsbeslut har Kungl. Maj:t bemyndigats att meddela beslut om anskaffning av flygmateriel intill ett belopp av 506 500 000 kronor, varjämte riksdagen medgivit, att förevarande anslag enligt Kungl. Maj:ts bestämmande finge överskridas inom ramen av berörda belopp. Efter inräknande av merkostnaderna för den av 1944 års riksdag beslutade sjunde jaktflottiljen komma kostnaderna för flygmaterielanskaffning för femårsperioden 1942/47 att uppgå till 530 000 000 kronor. Med hänsyn härtill har Kungl. Maj:t

anhållit om bemyndigande att meddela beslut om anskaffning av flygmateriel intill ett belopp av ytterligare 23 500 000 kronor enligt prisläget den 1 juli 1941. Riksdagen har beslutat lämna det sålunda begärda bemyndigandet. Under hänvisning till vad riksdagen anfört under anslaget till anskaffning av tygmateriel vid armén har riksdagen medgivit, att ramen för ifrågavarande bemyndigande vidgas med belopp, som motsvara inträdda prisstegringar sedan den 1 juli 1941.

Flygförvaltningen har räknat med att den i försvarsbeslutet beräknade kostnadsramen för materielanskaffning skall komma att överskridas med, bland annat, de belopp, som motsvara kostnaderna för avlöning av viss icke-ordinarie personal, vilken i försvarsbeslutet beräknats skola avlönas från avlöningsanslag. Riksdagen, som vid sin behandling föregående år av samma spörsmål förutsatte, att flygförvaltningen vinnlade sig om att om möjligt inrymma dessa kostnader i nämnda kostnadsram, utgår alltjämt från att flygförvaltningen vidtager sådana åtgärder, att detta skall bli möjligt.

Såsom i ärendet framhållits pågå för närvarande inom flygförvaltningen vissa konstruktionsarbeten med avseende å flygmateriel, som skall tillföras flygvapnet efter femårsperiodens slut såsom ersättning för den under nämnda period anskaffade flygmaterielen. Riksdagen har funnit sig icke böra medgiva, att kostnadsramen för anskaffning av flygmateriel av denna anledning överskrides utan ansett att, därest besparingar i andra avseenden icke kunna för ändamålet tagas i anspråk, erforderliga begränsningar i programmet i stället böra vidtagas. Det har synts riksdagen böra stå Kungl. Maj:t öppet att, såsom departementschefen förutsatt, besluta om sådan inriktning av konstruktionsarbetet, att flygvapnets materielanskaffning för tiden efter femårsperiodens slut skall kunna ske efter så moderna riktlinjer som möjligt, under förutsättning att de å femårsperioden belöpande kostnaderna härför icke överskrida nämnda kostnadsram.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* till *Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 110 000 000 kronor, *dels ock* bemyndigat Kungl. Maj:t att medgiva överskridande av anslag till anskaffning av flygmateriel för budgetåren 1942/47 intill ett belopp av — utöver i riksdagens skrivelse 1942: 375 (punkt 37:o) angivet belopp av 506 500 000 kronor — ytterligare 23 500 000 kronor enligt prisläget den 1 juli 1941 jämte vad som erfordras för bestridande av merkostnader på grund av prisstegring sedan den 1 juli 1941.

123:o) **Flygvapnet: Prisstegringar å anskaffning av flygmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127, s. 248) har riksdagen till *Flygvapnet: Prisstegringar å anskaffning av flygmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 25 000 000 kronor.

124:o) **Flygvapnet: Underhåll av flygmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128, s. 248—250) har riksdagen till *Flygvapnet: Underhåll av flygmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 17 300 000 kronor.

125:o) **Flygvapnet: Vapen och ammunition m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 129, s. 250—253) att till Flygvapnet: Vapen och ammunition m. m. för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig kunna godkänna den av flygförvaltningen verkställda beräkningen av anslaget med de därvid av departementschefen föreslagna jämkningarna. Ej heller har något syntts vara att invända mot att av departementschefen angivna beredskapskostnader få belasta förevarande anslag och därmed även försvarsbeslutets kostnadsram intill dess exakt beräkning av storleken av desamma kan förebringas.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Flygvapnet: Vapen och ammunition m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor.

126:o) **Flygvapnet: Engångsanskaffning av mobiliseringsammunition.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 130, s. 253 och 254) har riksdagen till *Flygvapnet: Engångsanskaffning av mobiliseringsammunition* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 15 000 000 kronor.

127:o) **Flygvapnet: Motorfordon och motorbåtar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131, s. 254—256) har riksdagen till *Flygvapnet: Motorfordon och motorbåtar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 400 000 kronor.

128:o) **Flygvapnet: Engångsanskaffning av motorfordon och motorbåtar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132, s. 256 och 257) har riksdagen till *Flygvapnet: Engångsanskaffning av motorfordon och motorbåtar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 750 000 kronor.

129:o) **Flygvapnet: Motorvältar för flygfälten. Flygvapnet: Engångsanskaffning av motorvältar för flygfälten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 133, s. 257—259) att för budgetåret 1945/46 anvisa dels till Flygvapnet: Motorvältar för flygfälten ett reservationsanslag av 275 000 kronor, dels ock till Flygvapnet: Engångsanskaffning av motorvältar för flygfälten ett reservationsanslag av 175 000 kronor.

Riksdagen har beslutat att för bestridande av kostnaderna för engångsanskaffning av motorvältar för flygfälten från och med nästa budgetår anvisa ett särskilt å riksstaten uppfört anslag av reservationsanslags natur. Då den verkställda beräkningen av såväl detta anslag som anslaget till löpande kostnader icke givit riksdagen anledning till erinran liksom ej heller vad departementschefen i samband därmed anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat *dels till Flygvapnet: Motorvältar för flygfälten* ett reservationsanslag av 275 000 kronor, *dels ock till Flygvapnet: Engångsanskaffning av motorvältar för flygfälten* ett reservationsanslag av 175 000 kronor.

130:o) **Flygvapnet: Eldsläckningsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134, s. 259—261) har riksdagen till *Flygvapnet: Eldsläckningsmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 365 000 kronor.

131:o) **Flygvapnet: Snöröjningsmateriel.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135, s. 261 och 262) har riksdagen till *Flygvapnet: Snöröjningsmateriel* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 720 000 kronor.

Bidrag och understöd.

132:o) **Flygvapnet: Understöd åt privatflyget.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 136, s. 262—264) att till Flygvapnet: Understöd åt privatflyget för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Riksdagen har beslutat anvisa det under förevarande punkt äskade anslaget, vilket med 10 000 kronor överstiger det för innevarande budgetår anvisade. Riksdagen delar departementschefens jämväl vid 1944 års riksdag i ämnet uttalade uppfattning, att inom den kostnadsram för bidrag till privatflyget, som kan anses innefattad i statsmakernas beslut i anledning av 1942 års flygutrednings förslag, böra, i varje fall tills vidare, med begränsning av övriga utgiftsändamål inrymmas de administrationskostnader för centralorganisationen, som erfordras utöver vad flygutredningen räknat med.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Flygvapnet: Understöd åt privatflyget* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

133:o) **Flygvapnet: Engångsanskaffning av materiel m. m. för privatflyget.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 137, s. 265) har riksdagen till *Flygvapnet: Engångsanskaffning av materiel m. m. för privatflyget* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

Vissa för försvaret gemensamma ändamål.

Sjökarteverket.

134:o) **Sjökarteverket: Avlöningar. Sjökarteverket: Omkostnader. Sjökarteverket: Mättnings- och rekognosceringsverksamhet.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 138) kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

135:o) **Sjökarteverket: Bidrag till internationella hydrografiska byrån.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, s. 266 och 267) har riksdagen till *Sjökarteverket: Bidrag till internationella hydrografiska byrån* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

Krigsarkivet.

136:o) **Krigsarkivet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 140, s. 267—276) att

dels fastställa av departementschefen förordad personalförteckning för krigsarkivet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för krigsarkivet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46;

dels ock till Krigsarkivet: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 71 000 kronor.

Vidare har uti de likalydande motionerna I: 66 och II: 122 hemställts, att riksdagen ville vid behandlingen av fjärde huvudtiteln i årets statsverksproposition besluta att med 14 050 kronor höja den under avlöningsstaten för krigsarkivet uppförda delposten för »Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal» från 34 500 kronor till 48 550 kronor, att med 2 250 kronor höja den under samma avlöningsstat uppförda delposten för »Rörligt tillägg» från 11 900 kronor till 14 150 kronor samt att med 1 200 kronor sänka det å staten för krigsarkivet uppförda reservationsanslaget »Samlingars konservering» från 3 000 kronor till 1 800 kronor.

Krigsarkivets betydande utveckling och dess starkt utvidgade uppgifter ha medfört att en personalförstärkning i såväl kvalitativt som kvantitativt hänseende ansetts ofrånkomlig. Som följd därav har Kungl. Maj:t på grundval av verkställd utredning i ämnet nu framlagt förslag till en ny personalstat för arkivet. Även om nämnda förslag, som är präglad av den återhållsamhet som det budgetära läget kräver, väl närmast får anses avse en minimiorganisation, har det dock förefallit riksdagen, som om det skall bliva möjligt för krigsarkivet att genom de i förslaget förordade förbättringarna tillgodose åtminstone de mest angelägna personalbehoven.

Riksdagen, som ansett sig under nu rådande förhållanden kunna godkänna Kungl. Maj:ts förslag, har dock funnit sig i följande hänseenden böra vidtaga några smärre avvikelser från detsamma.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle såsom närmaste biträde åt krigsarkivariaten avses en förste arkivarie i lönegraden Eo 26. Med hänsyn till arten och omfattningen av de arbetsuppgifter, som skola anförtros åt denne befattningshavare, har riksdagen icke haft något att erinra mot den föreslagna lönegradsplaceringen. Däremot har det synts riksdagen kunna ifrågasättas det befogade i att åt befattningen endast gives extra ordinarie anställning. Enligt riksdagens mening hava i stället goda skäl synts tala för att befattningen uppföres på ordinarie stat. Sålunda har det knappast synts kunna råda tvekan om att befattningen kommer att för framtiden bliva behöflig. Vidare har synts böra tagas i beaktande svårigheten av att med hänsyn till konkurrensen från andra håll inom statsförvaltningen i längden kvarhålla en befattningshavare i extra ordinarie anställning, av vilken, såsom här är fallet, krävas stora vetenskapliga kvalifikationer. Även ur kontinuitetssynpunkt har det ansetts vara av stor vikt för arkivet, att denne befattningshavare får betryggande anställningsförhållanden. Med hänsyn jämväl till krigsarkivets omfattning har det synts riksdagen befogat att förutom arkivchefen ytterligare åtminstone en av de högre arkivtjänstemännen innehar ordinarie anställning. På nu anförda skäl har riksdagen beslutat, att befattningen såsom förste arkivarie uppföres i lönegraden A 26.

I fråga om handhavandet av konservatorsgöromålen har departementschefen ansett arbetskraften böra begränsas till ett helårsanställt konservatorsbiträde samt ett för en del av året anställt dylikt biträde. Med hänsyn till den ökning, som krigsarkivets samling av accessioner undergått, har det synts riksdagen välbetänkt att en förstärkning av denna personal kommer till stånd. Riksdagen har därför i likhet med motionärerna ansett en höjning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal böra vidtagas med belopp som möjliggör utsträckande av nämnda tillfälliga biträdes tjänstgöring till att omfatta hela året. Kostnaderna för avlöning åt ytterligare en befattningshavare i lönegraden Eo 4 uppgå till i runt tal 2 780 kronor. Då emellertid medel för avlöande av nämnda deltidsanställda biträde hittills bestritts från anslaget till Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m., har detta anslag ansetts kunna minskas med häremot svarande belopp, eller 1 100 kronor, varför nettoökningen utgör 1 680 kronor.

Med hänsyn till vad riksdagen sålunda beslutat, har i personalförteckningen uppförts en befattning såsom förste arkivarie i lönegraden A 26. Som en följd härav har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän höjts med i runt tal 9 000 kronor till 27 000 kronor. Vidare har anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag minskats med (8 880 — 2 780 =) i runt tal 6 100 kronor till 28 400 kronor, varjämte anslagsposten till rörligt tillägg höjts med 500 kronor till 12 400 kronor.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 66 och II: 122,

dels fastställt följande personalförteckning för krigsarkivet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning	Lönegrad
1 krigsarkivarie.....	A 29
1 förste arkivarie.....	A 26
1 expeditionsvakt	A 6 ¹
1 expeditionsvakt	A 5
1 kontorsbiträde	A 4

¹ Befattningen såsom expeditionsvakt i lönegraden A 6 må icke tillsättas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

dels godkänt följande avlöningsstat för krigsarkivet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

Utgifter.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 27 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 34 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 28 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 12 400

Summa kronor 101 800

Särskilda uppbördsmedel.

Pensionsmedel, *förslagsvis* kronor 27 400
 Nettoutgift kronor 74 400,

dels ock till Krigsarkivet: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 74 400 kronor.

137:o) **Krigsarkivet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141, s. 276 och 277) har riksdagen till *Krigsarkivet: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 7 600 kronor.

138:o) **Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 142, s. 277 och 278) att till *Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 kronor.

Under hänvisning till riksdagens ovan under krigsarkivets avlöningsanslag anmälda beslut, till följd varav förevarande anslag i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag ansetts kunna minskas med 1 100 kronor, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 900 kronor.

Armémuseum.

139:o) **Armémuseum: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 143, s. 278 och 279) att

dels besluta, att i personalförteckningen för armémuseum upptagen befattning såsom museiteknisk assistent i lönegrad A 21 skall utbytas mot en befattning såsom intendent i lönegrad A 22,

dels besluta, att från och med budgetåret 1945/46 följande anslagsposter i avlöningsstaten för armémuseum skola höjas, nämligen posten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 2 500 kronor till 8 600 kronor och posten till rörligt tillägg med 400 kronor till 5 800 kronor, i följd varav statens slutsumma skall höjas till 50 400 kronor,

dels ock till Armémuseum: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 50 400 kronor.

Riksdagen får erinra, att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts förslag rörande löneställningen för de vetenskapligt utbildade tjänstemännen vid statens arkiv, bibliotek och museer beslutat, att där anställda andre arkivarier m. fl., vilka nu äro placerade i lönegraden A 21, skola hänföras till lönegraden A 23 i stället för, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, till lönegraden A 22. På grund härav och då enligt riksdagens mening den museitekniske assistenten vid armémuseum rättvisligen bör, såsom Kungl. Maj:t också förutsett, i lönehänseende likställas med andre arkivarierna vid de s. k. lärda verken, har riksdagen funnit sig böra besluta, att jämväl nämnde befattningshavare placeras i lönegraden A 23. Riksdagen har icke haft något att erinra

mot att i samband härmed den nuvarande benämningen å befattningen ändras till intendent.

Kungl. Maj:t har föreslagit, att för museet för nästa budgetår bör inrättas en skrivbiträdesbefattning i lönegraden Eo 2. Från styresmannen för museet har till riksdagens vederbörande utskott under hand inkommit en framställning, vari begäres att ifrågavarande befattning måtte utbytas mot en kanslibiträdesbefattning i lönegraden Eo 7. Till stöd härför har framhållits angelägenheten av att förstärkningen av arbetskraften vid museet finge sådan utformning, att därigenom handhavandet av kassa- och bokföringsuppgifterna vunne en ändamålsenlig och betryggande lösning. Vid prövningen av denna fråga har riksdagen i likhet med allmänna lönenämnden, som i annat sammanhang avgivit utlåtande i ärendet, funnit behov föreligga av mera kvalificerat biträde för bestridandet av kansligöromål vid museet, än som kan erhållas vid inrättande av en skrivbiträdesbefattning. Riksdagen har därför funnit sig böra besluta, att vid museet skall från och med nästa budgetår inrättas en kanslibiträdesbefattning i lönegraden Eo 7 i stället för den av Kungl. Maj:t föreslagna skrivbiträdesbefattningen.

Med hänsyn till vad riksdagen sålunda beslutat ha i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag följande anslagsposter höjts, nämligen anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 800 kronor, anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 900 kronor samt anslagsposten till rörligt tillägg med 200 kronor.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag

dels beslutat, att i personalförteckningen för armémuseum upptagen befattning såsom museiteknisk assistent i lönegrad A 21 skall utbytas mot en befattning såsom intendent i lönegrad A 23,

dels beslutat, att från och med budgetåret 1945/46 följande anslagsposter i avlöningsstaten för armémuseum skola höjas, nämligen posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 800 kronor till 36 800 kronor, posten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 3 400 kronor till 9 500 kronor och posten till rörligt tillägg med 600 kronor till 6 000 kronor, i följd varav statens slutsumma skall höjas till 52 300 kronor,

dels ock till *Armémuseum: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 52 300 kronor.

140:o) **Armémuseum: Omkostnader. Armémuseum: Samlingars konservering m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 144 och 145, s. 279 och 280) har riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat *dels* till *Armémuseum: Omkostnader* ett förslagsanslag av 4 500 kronor, *dels ock* till *Armémuseum: Samlingars konservering m. m.* ett reservationsanslag av 15 000 kronor.

Försvarets forskningsanstalt.

141:o) **Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 146, s. 280—284) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för försvarets forskningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets forskningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46;

dels ock till Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 555 000 kronor.

Såsom departementschefen erinrat, beslöt 1944 års riksdag inrättandet av en försvarets forskningsanstalt, därvid riksdagen i princip godkände av Kungl. Maj:t framlagt förslag rörande beräkningarna av medelsbehovet under anslaget. Då det nu föreliggande förslaget står i överensstämmelse med vad som förutsattes i nämnda principbeslut, har riksdagen beslutat godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för försvarets forskningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Befattning.	Personalförteckning.	Lönegrad.
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överdirektör		C 10
3 avdelningschefer	högst	C 7
3 laboratorer	högst	C 5
1 kamrerare		A 24
1 kontorist		A 9
1 institutionsvaktmästare		A 7
1 kanslibiträde		A 7
2 expeditionsvakter		A 5
	Tjänstemän å övergångsstat.	
1 professor		A 30
1 ingenjör		A 27
1 laborator		A 26
1 kemisk assistent		A 22
	Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.	
1 verkstadschef		Eo 27
1 byråingenjör		Eo 24
6 forskningsassistenter		Eo 24
1 föreståndare för försöksstation		Eo 24
2 forskningsassistenter		Eo 22

Anm. Därest tjänsteman å övergångsstat förordnas att tillsvidare innehava eller uppehålla annan befattning vid anstalten, må befattningen å övergångsstat under tiden för förordnandet icke uppehållas av vikarie.

dels godkänt följande avlöningsstat för försvarets forskningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.*Utgifter.*

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 133 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 59 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 300 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 66 100
	<hr/>
	Summa kronor 558 800

Särskilda uppbördsmedel.

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor 3 800
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 555 000,

dels ock till Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 555 000 kronor.

142:o) **Försvarets forskningsanstalt: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147, s. 285) har riksdagen till *Försvarets forskningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

143:o) **Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148, s. 285 och 286) har riksdagen till *Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 470 000 kronor.

144:o) **Försvarets forskningsanstalt: Engångsanskaffning av viss utrustning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 149, s. 286 och 287) att till *Försvarets forskningsanstalt: Engångsanskaffning av viss utrustning* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 275 000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra anvisa det för ifrågavarande engångsanskaffning äskade anslaget, vilket, då byggnadsprogrammet för forskningsanstalten icke ännu blivit slutligen fastställt, endast kunnat approximativt beräknas. Riksdagen har icke haft något att erinra mot att anslaget, på sätt departementschefen förutsatt, må disponeras enligt Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, därvid dock bör beaktas att lösningen av byggnadsfrågorna icke föregripes.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Försvarets forskningsanstalt: Engångsanskaffning av viss utrustning* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 275 000 kronor.

Centrala civilanställningsbyrån.

145:o) **Centrala civilanställningsbyrån: Avlöningar. Centrala civilanställningsbyrån: Omkostnader.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkterna 150 och 151) kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

Försvarets läroverk.

146:o) **Försvarets läroverk: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 152, s. 288—290) att

dels fastställa av departementschefen förordad personalförteckning för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46;

dels ock till Försvarets läroverk: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 530 000 kronor.

Vidare har i motionen I: 227 hemställts, att riksdagen vid behandlingen av årets statsverksproposition, fjärde huvudtiteln, ville uttala, att timlärarna vid försvarets läroverk böra erhålla ett arvode av 10 kronor per undervisningstimme, och i följd därav beräkna den å s. 290 i huvudtiteln upptagna posten »avlöningar åt icke ordinarie personal, förslagsvis» till 272 000 kronor samt, såsom konsekvens av denna beräkning, posten »Försvarets läroverk, avlöningar för budgetåret 1945/46, förslagsanslag», till 550 000 kronor.

Över motionen har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, *allmänna lönenämnden* avgivit yttrande, vilket är av följande lydelse.

I motionen föreslås, att timlärarna vid försvarets läroverk skola erhålla ett arvode av 10 kronor för undervisningstimme (för närvarande 8 kronor). Lönenämnden förutsätter, att de timlärare, som i motionen avses, äro timlärare i läroämnen i vedertagen mening.

Lönenämnden har inhämtat, att de timlärare vid försvarets läroverk, varom här är fråga, sammanlagt 60, meddela undervisning av mycket skiftande omfattning. Vissa av dem, till ett antal av 11, ha full tjänstgöring vid läroverket i vanlig mening, varierande mellan 26 och 33 veckotimmar. 10 av dessa kunna, vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag i årets statsverksproposition (fjärde huvudtiteln s. 289), beräknas bli förordnade till extra adjunker i lönegrad Ex 20; för dessas vidkommande blir således frågan om timlärarersättningens storlek icke längre aktuell. En annan grupp av timlärare vid försvarets läroverk äro sådana, som ha anställningen vid läroverket såsom bisyssla vid sidan av full tjänst vid allmänt läroverk eller annan anställning, varav de åtnjuta sin väsentliga utkomst. Denna grupp innefattar enligt av lönenämnden inhämtade uppgifter för närvarande 25 lärare. Återstående timlärare i läroämnen vid försvarets läroverk, sammanlagt 24, ha en undervisningsskyldighet, varierande mellan 4 och 22½ veckotimmar.

Lönenämnden vill erinra, att i årets statsverksproposition, bilagan För flera huvudtitlar gemensamma frågor, förordas en uppräknig av andra arvoden inom statsförvaltningen än bisyssle- och aspirantarvoden från och med nästa budgetår. Höjningen skulle komma att ligga mellan 6 och 8 procent. Lönenämnden förutsätter, att avsikten varit, att ifrågavarande höjning skulle tillämpas även beträffande timlärararvoden vid försvarets läroverk, i den mån de icke utgöra ersättning för bisyssla.

Vid allmänt läroverk å F-ort utgör timlärarersättningen åt lärare i teoretiskt läroämne, vilken avlagt filosofisk ämbetsexamen, för närvarande 267 kronor för veckotimme. Från och med den 1 juli 1945 kan denna ersättning enligt vad i statsverkspropositionen anförts beräknas bli förhöjd till omkring 285 kronor för veckotimme. Om man räknar med en faktisk tjänstgöringstid för timlärare vid allmänt läroverk av omkring 32 veckor för läsår, skulle ersätt-

ningen för lektionstimme till timplärare av nyssnämnt slag kunna beräknas till ungefär 9 kronor. Enligt lönenämndens förmenande tala skäl för att timplärrersättningen vid försvarets läroverk bestämmas att utgå med enahanda belopp för samtliga här avsedda timplärare, oavsett tjänstgöringens omfattning. Om ersättningen från och med den 1 juli 1945 generellt fastställs till 9 kronor för lektion, bör ytterligare förhöjning av detta belopp med i statsverkspropositionen angivet procenttal givetvis icke ifrågakomma för de timplärare vid försvarets läroverk, som ha timplärranställningen såsom huvudsyssla.

Riksdagen har delat motionärens och lönenämndens uppfattning, att det nu med 8 kronor för undervisningstimme utgående arvodet till timplärare vid försvarets läroverk bör undergå någon förhöjning. Riksdagen vill erinra, att i årets statsverksproposition under För flera huvudtitlar gemensamma frågor förordats en uppräknig med 6 à 8 procent av andra arvoden inom statsförvaltningen än bisyssle- och aspirantarvoden. Riksdagen har numera i princip godkänt en arvodesreglering enligt dessa riktlinjer. I anslutning till nämnda grunder har timplärrarvudet synts riksdagen skäligen böra bestämmas till 9 kronor för lektion. Med hänsyn till de i undervisningshänseende särskilda förhållanden, som råda vid försvarets läroverk, har riksdagen i likhet med lönenämnden ansett, att den föreslagna höjningen bör tillkomma samtliga vid läroverket tjänstgörande timplärare, som undervisa i läroämnena i vedertagen mening. Riksdagen förutsätter emellertid, att de lärare, som hava timplärranställningen såsom huvudsyssla, icke härutöver komma i åtnjutande av den i statsverkspropositionen förordade arvodesförbättringen.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt under förevarande punkt har icke givit riksdagen anledning till särskilt uttalande.

Då medelsbehovet för timplärrarvoden för nästa budgetår beräknats efter ett timantal av 10 000 har vad riksdagen beslutat i fråga om timplärrarvudet ansetts böra medföra en kostnadsökning av 10 000 kronor. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har därför i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag ökats med sistnämnda belopp till 262 000 kronor och anslagets slutsumma bestämts till 540 000 kronor.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen I: 227,

dels fastställt följande personalförteckning för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Ordinarie tjänstemän.	
1 rektor		E 13
8 lektorer		A 27
15 adjunkter		A 23
	Extra-ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.	
7 adjunkter		Eo 21

dels godkänt följande avlöningsstat för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 218 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 1 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 262 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 58 500
	<hr/> Summa kronor 540 000,

dels ock till Försvarets läroverk: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 540 000 kronor.

147:o) **Försvarets läroverk: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153, s. 290 och 291) har riksdagen till *Försvarets läroverk: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

Garnisonssjukvården m. m.

148:o) **Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154, s. 291—293) har riksdagen funnit befogat, att kostnaderna för den av beredskapsförhållandena betingade förstärkningen av den extra läkarpersonalen vid garnisonsavdelningarna bestridas från nu förevarande anslag i stället för såsom hittills skett från anslaget till extra utgifter. Riksdagen har därför, i syfte att tillgodose härav föranlett medelsbehov under nästa budgetår, funnit förevarande anslag böra uppräknas i enlighet med vad departementschefen föreslagit. Då anslagsberäkningen i övrigt icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.*Utgifter.*

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 22 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 23 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 59 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 12 500
	<hr/> Summa kronor 116 700

Särskilda uppbördsmedel.

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor 3 700
	<hr/> Nettoutgift kronor 113 000,

dels ock till Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 113 000 kronor.

149:o) **Garnisonssjukhusen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155, s. 293—298) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för garnisonssjukhusen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

Utgifter.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	167 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	179 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	830 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	141 500
	<u>Summa kronor</u>	<u>1 318 000</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	38 000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>1 280 000,</u>

dels ock till *Garnisonssjukhusen: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 280 000 kronor.

150:o) **Garnisonssjukhusen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 299) har riksdagen till *Garnisonssjukhusen: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 315 000 kronor.

151:o) **Militärapoteket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 157, s. 300) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för militärapoteket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46;

dels ock till Militärapoteket: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 148 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag, som innebär oförändrad medelsanvisning, har bifallits av riksdagen.

Vid militärapoteket finnas anställda en föreståndare, en biträdande föreståndare samt åtta apotekare. De åtnjuta arvode motsvarande lön i respektive lönegraderna A 26, A 22 och A 20 minskat med visst pensionsavdrag. Den sålunda utgående kontantlönen har — särskilt efter ikraftträdandet den 1 december 1944 av ett nytt avtal mellan apotekareförbundet och farmaceutförbundet — för de gifta apotekarna kommit att betydligt understiga den lön, de skulle uppbära vid anställning på enskilt apotek, enär de där anställda gifta farmaceuterna åtnjuta — förutom barntillägg — högre orts- och dyrtidstillägg än de ogifta.

Frågan om förbättrad löneställning för de gifta apotekarna vid militärapoteket har i annat sammanhang varit föremål för prövning av försvarets civilförvaltning och sjukvårdsförvaltning ävensom av allmänna lönenämnden och försvarets lönenämnd, som framlagt vissa förslag till lösning av detta spörsmål. Sålunda kan nämnas, att lönenämnderna funnit lämpligt, att mili-

tärapotekarna i fortsättningen ej avlönades enligt det statliga lönesystemet utan i stället tillförsäkrades samma avlöningsförmåner, som gällde enligt ovannämnda avtal. Slutligt ställningstagande till detta förslag borde emellertid enligt lönenämndernas mening anstå till den tidpunkt, då utredningen rörande försvarsväsendets läkemedelsförsörjning vore avslutad.

Då emellertid, enligt vad riksdagen inhämtat, en förbättrad löneställning för de gifta apotekarna vid militärapoteket torde vara omedelbart påkallad för att dessa skola kunna bibehållas i statens tjänst, har riksdagen funnit sig böra medgiva, att Kungl. Maj:t må i avvaktan på resultatet av ovannämnda utredning anlita fjärde huvudtitelns anslag till extra utgifter för beredande åt ifrågavarande gifta apotekare av lönefyllnad med skäligt belopp.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för militärapoteket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

Utgifter.

1. Arvoden motsvarande lön till den i personalförteckningen upptagna personalen, <i>förslagsvis</i>	kronor 83 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 11 450
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.....	» 41 650
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 19 200
	<hr/>
	Summa kronor 155 300

Särskilda uppbördsmedel.

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor 7 300
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 148 000,

dels ock till *Militärapoteket: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 148 000 kronor.

152:o) **Militärapoteket: Omkostnader.** Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag (punkt 158, s. 301 och 302) liksom ej heller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, får anmäla, att riksdagen till *Militärapoteket: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 330 000 kronor.

153:o) **Sero-bakteriologisk verksamhet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159, s. 302) har riksdagen till *Sero-bakteriologisk verksamhet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 33 000 kronor.

Försvarets bostadsanskaffningsnämnd.

154:o) **Försvarets bostadsanskaffningsnämnd: Avlöningar:** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 160, s. 302—305) att till Försvarets bostadsanskaffningsnämnd: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 89 000 kronor.

Med hänsyn till den utökning av bostadsanskaffningsnämndens arbetsuppgifter, som torde vara att förvänta, har riksdagen funnit sig böra anvisa medel för den begärda personalförstärkningen. Jämväl förslagen, i vad de avse arvodesförhöjningar, hava synts på enahanda skäl böra godtagas.

Då det, såsom departementschefen framhållit, icke nu kan avgöras, om och i vad mån medelsanvisning för nästa budgetår behöver ifrågakomma för slutförande av utredningsarbetet beträffande överföring av vissa fastigheter till försvarets bostadsanskaffningsfond, har riksdagen icke velat framställa någon erinran mot att förevarande anslag för bestridande av de för utredningens fullföljande oundgängligen erforderliga avlöningskostnaderna må enligt Kungl. Maj:ts närmare bestämmande överskridas. Riksdagen har beslutat, att i samband härmed avlöningsanslaget skall betecknas såsom förslagsanslag, dock under den av departementschefen angivna förutsättningen, att anslaget icke må överskridas av annan anledning än den nu nämnda. Riksdagen har funnit sig jämväl kunna medgiva, att med ovanberörda utredning sammanhängande ofrånkomliga omkostnader likaledes må enligt Kungl. Maj:ts närmare bestämmande bestridas från nämndens omkostnadsanslag.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Försvarets bostadsanskaffningsnämnd*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 89 000 kronor.

155:o) **Försvarets bostadsanskaffningsnämnd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, s. 305 och 306) har riksdagen — som hänvisar till vad riksdagen anfört under närmast föregående punkt — till *Försvarets bostadsanskaffningsnämnd*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

Inskrivningsväsendet.

156:o) **Inskrivningskostnader.** Under hänvisning till vad som anförts under arméns anslag till reseersättningar m. m. får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162, s. 306—308) till *Inskrivningskostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

157:o) **Specialundersökning av vissa inskrivningsskyldiga m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 308 och 309) — och då riksdagen icke haft något att erinra mot att förevarande anslag må tagas i anspråk jämväl för specialundersökning av dem som söka fast anställning vid krigsmakten och i mån av behov efter Kungl. Maj:ts beprövande även för sådan undersökning av efterbesiktigade — har riksdagen till *Specialundersökning av vissa inskrivningsskyldiga m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

158:o) **Vård och underhåll av adresseringsmaskiner m. m.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164, s. 309 och 310) har riksdagen till

Vård och underhåll av adresseringsmaskiner m. m. för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

159:o) **Inskrivningsrådet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, s. 310) har riksdagen till *Inskrivningsrådet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 6 000 kronor.

Diverse.

160:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 166, s. 311) har riksdagen till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 35 000 kronor.

161:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167, s. 311) har riksdagen till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 587 000 kronor.

162:o) **Ersättning till försvarets fastighetsfond: Arméns delfond. Ersättning till försvarets fastighetsfond: Marinens delfond. Ersättning till försvarets fastighetsfond: Flygvapnets delfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågasvarande ändamål (punkt 168) har riksdagen i skrivelse nr 202 meddelat sina beslut.

163:o) **Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169, s. 312 och 313) har riksdagen till *Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

164:o) **Ersättning för automobilskatt.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 170, s. 313 och 314) har riksdagen till *Ersättning för automobilskatt* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 2 700 000 kronor.

165:o) **Ersättning för rustning och rotering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171, s. 314) har riksdagen till *Ersättning för rustning och rotering* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 70 000 kronor.

166:o) **Resestipendier.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 172, s. 314) har riksdagen till *Resestipendier* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 kronor.

167:o) **Fritidsundervisning.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173, s. 315) har riksdagen till *Fritidsundervisning* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 185 000 kronor.

168:o) **Personalvårdsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 174, s. 316 och 317) har riksdagen till *Personalvårdsverksamhet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 85 000 kronor.

169:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 175, s. 317) har riksdagen till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

170:o) **Civilanställnings befrämjande. Industriens krigsorganisation.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkterna 176 och 177) kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

171:o) **Premier för innehav av vissa automobiler. Reglering av skador i följd av trafik med försvarets motorfordon.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 178 och 179) har riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat *dels* till *Premier för innehav av vissa automobiler* ett reservationsanslag av 100 kronor, *dels ock* till *Reglering av skador i följd av trafik med försvarets motorfordon* ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

172:o) **Utredningar rörande markförvärv m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 180, s. 319 och 320) har riksdagen till *Utredningar rörande markförvärv m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 15 000 kronor.

173:o) **Försvarsfilm.** Kungl. Maj:t hade föreslagit riksdagen (punkt 181) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Försvarsfilm för budgetåret 1945/46 beräkna ett reservationsanslag av 145 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 124, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 23 februari 1945, föreslagit riksdagen att under riksstatens fjärde huvudtitel till Försvarsfilm för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 195 000 kronor.

För filmverksamhetens inom försvarsväsendet ordnande i fortsättningen hava, såsom av propositionen framgår, framlagts alternativa förslag innebärande antingen att verksamheten helt inordnas i den militära organisationen eller att den hittillsvarande verksamheten i huvudsak bibehålles dock med vissa jämkningar. Riksdagen har vid övervägande av denna fråga ansett sig särskilt av ekonomiska skäl böra stanna för den lösning, som innefattas i sistnämnda alternativ. Riksdagen har alltså härvid godkänt de sakkunnigas av departementschefen tillstyrkta förslag. De åtgärder från statens sida i kontrollsyfte ävensom de förändringar i det inbördes förhållandet mellan Aktiebolaget Kinematografiska anstalten och föreningen Armé-, Marin- och Flygfilm, som förutsatts i detta förslag, hava synts riksdagen innebära påtagliga fördelar i förhållande till vad som hittills gällt, varför riksdagen godkänt förslagen härutinnan.

Den föreslagna organisationen i övrigt och vad departementschefen i samband därmed föreslagit har riksdagen funnit sig kunna till alla delar godkänna. Detsamma gäller den verkställda beräkningen av anslaget för nästa budgetår.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Försvarsfilm* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 195 000 kronor.

174:o) **Extra utgifter.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 182, s. 321) har riksdagen till *Extra utgifter* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 450 000 kronor.

175:o) **Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 183, s. 321—323) har riksdagen till *Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring*, för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 8 900 000 kronor.

176:o) **Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 184, s. 323 och 324) har riksdagen till *Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig*, för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 45 000 kronor.

177:o) **Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 185, s. 324—326) har riksdagen till *Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

178:o) **Provisoriska åtgärder till förbättrande av tandvården inom försvarsväsendet.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 186) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

179:o) **Skärmbildsundersökningar av värnpliktiga m. fl. Engångsanskaffning av skärmbildsutrustningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 187, s. 327—331) att för budgetåret 1945/46 anvisa

dels till Skärmbildsundersökningar av värnpliktiga m. fl. ett anslag av 61 000 kronor,

dels ock till Engångsanskaffning av skärmbildsutrustningar m. m. ett reservationsanslag av 104 000 kronor.

Med hänsyn till betydelsen ur folkhälsans synpunkt av de sedan flera år bedrivna skärmbildsundersökningarna av militär personal har riksdagen ansett, att ifrågavarande verksamhet bör fullföljas efter beredskapens upp-

hörande i huvudsaklig överensstämmelse med den vidgade organisation för skärmbildsfotografering, som det föreliggande förslaget innefattar. Beräkningen av de års- och engångskostnader, varom i detta sammanhang är fråga, hava synts riksdagen kunna godtagas.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för budgetåret 1945/46 anvisat dels till *Skärmbildsundersökningar av värnpliktiga m. fl.* ett anslag av 61 000 kronor, dels ock till *Engångsanskaffning av skärmbildsutrustningar m. m.* ett reservationsanslag av 104 000 kronor.

180:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 188) kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

181:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 189, s. 332) har riksdagen till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 450 000 kronor.

182:o) **Kristillägg. Provisoriskt lönetillägg.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkterna 190 och 191) kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

Stockholm den 29 maj 1945.

Med undersätlig vördnad.
